

CYKL | KINO WSPÓŁCZESNE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4-6

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Karolina Giedrys-Majkut

FILM | „CAŁY ŚWIAT ROMY”, reż. M. Kamp, 2019

Nastoletnia Romy trafia pod opiekę babci fryzjerki, wkrótce jednak okazuje się, że to raczej ta ostatnia potrzebuje pomocy. Dziewczynka odnajduje się w nowej roli opiekunki i partnerki w interesach, czerpiąc prawdziwą przyjemność z nietypowych obowiązków. Niestety, jak się przekonuje, nawet najlepsze chęci i starania nie pomogą, gdy problemem jest ciężka choroba. Romy nie poddaje się jednak, dzięki czemu babci zapewni kilka krzepiących momentów, swojej rodzinie zaś okazję, by przekonać się o sile łączącej ich relację. Ciepły film o więziach rodzinnych, których znaczenie odkrywamy w kryzysowych momentach, starzeniu się i dorastaniu do samodzielności.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Więzy rodzinne
- Starzenie się
- Co to jest zaradność?

Więzy rodzinne

Romy wyrasta w rozbitej rodzinie, w której każdy żyje swoim życiem. Mama po rozstaniu z ojcem ciągle pracuje po godzinach i ma mało czasu dla swojej dorastającej córki. Podobnie jak ojciec, który ma nową partnerkę, i zajmuje się dziewczynką z doskoku. Nawet babcia niezbyt angażuje się w życie bliskich. Prowadzi salon fryzjerski i na wieść o tym, że ma się zaopiekować wnuczką reaguje bez entuzjazmu. Romy wydaje się być jedynym elementem spajającym te odrębne byty, jedyną osobą w tym układzie, która potrzebuje czegoś więcej od innych. Jak się wkrótce okaże gotowa jest na wiele, by tę potrzebę bliskości zaspokoić.

Opowieść o wartości więzi łączących nas z najbliższymi może okazać się inspiracją dla nastoletnich widzów. Niezwykła bohaterka, która doświadcza i zaniedbania, i siły bezinteresownej miłości, może być doskonałym przewodnikiem po tym trudnym temacie. Romy nie waha się poświęcać swojego czasu ani uwagi babci chorej na chorobę Alzheimera. Przynosi jej to ogrom emocjonalnych korzyści. Pozwala wzmocnić poczucie przynależności i – jak stwierdza w poruszającym finale – dowiedzieć się „kim jest”. Dzięki tej pozytywnej ilustracji, widzowie z różnym rodzinnym doświadczeniem mają szansę bezpiecznie skonfrontować się z przekazem mówiącym o tym, że choć realizacja potrzeb relacyjnych czasem nie jest łatwa, warto za nimi podążać.

Pytania: Jak wygląda rodzina Romy? Kto się nią opiekuje? Czy dziewczynka ma dobrą opiekę? Dlaczego mama oddaje ją pod opiekę babci? Jak babcia reaguje na konieczność zajmowania się Romy? Jak reaguje Romy? Jak zmienia się jej stosunek do babci? Dlaczego Romy lubi zajmować się babcią? Czy myślicie, że sytuacja rodziny Romy się zmieni? Jeśli tak, to w jaki sposób?

Starzenie się

Jednym z atutów filmu „Cały świat Romy” jest umieszczenie w centrum opowieści relacji nastoletniej dziewczynki z chorą babcią. Nieczęsto w kinie dla dzieci mamy szansę oglądać podobnie szczerzy, lecz niestygmatyzujący obraz choroby demencyjnej stanowiącej jedno z większych wyzwań dla współczesnej medycyny. Film łagodnie wprowadza widzów w świat osoby, która stopniowo traci kontrolę nad swoim życiem, lecz nadal pragnie i potrafi nawiązać głęboką, bliską relację. Może stać się punktem wyjścia do ważnych rozmów na temat stanu osób borykających się z chorobą Alzheimera i opieką nad nimi.

Wątek tej ostatniej jest bardzo ciekawy. Jak przekonamy się w toku historii, zajmowanie się starszą panią w podobnie trudnej sytuacji nie jest prostą sprawą, którą da się rozwiązać dobrymi chęciami. Choć Romy bardzo się stara, powierzone jej obowiązki przekraczają jej możliwości poradzenia sobie. To, czego potrzebuje Stine to miłość i akceptacja, ale także wsparcie dorosłych i profesjonalistów. Tym samym wraz z filmem „Cały świat Romy” do widzów trafia pogłębiony, uczciwy przekaz, w którym jest miejsce na empatię wobec starszych osób i ich opiekunów, ale też na wyeksponowanie trudności. Może być dokładnie tym, czego nastoletni widzowie historii, będący najprawdopodobniej wnukami i wnuczkami, będą potrzebować.

Pytania: Z jakimi problemami zmagają się babcia Romy? Na czym polega jej choroba? Jakie trudności z niej wynikają? Czego może potrzebować osoba w takiej sytuacji? Czy Stine otrzymuje konieczne wsparcie? W jaki sposób Romy opiekuje się babcią? Czy opieka Romy nad Stine jej wystarczy? Dlaczego tak? Dlaczego nie? W jaki sposób najlepiej można pomóc Stine?

Czym jest zaradność?

Romy przy boku swojej słabnącej babci szybko dorasta do obowiązków. Niedługo po tym, jak Stine zaczyna się nią opiekować okazuje się, że to raczej ona potrzebuje pomocy. Romy przejmuje od niej coraz więcej zadań, poczynawszy od liczenia utargu w kasie, na czesaniu klientek skończywszy. Czuje przy tym ogromną satysfakcję i z trudem przychodzi jej przyjęcie do wiadomości, że taki układ nie rozwiąże problemów ze zdrowiem babci. Ciekawy przebieg tego wątku pozwoli porozmawiać z uczniami o zaradności.

W rozmowie na ten temat można zapytać o sytuację, w której Romy podejmuje się dorosłych obowiązków i usiłuje własnymi siłami zaradzić kryzysowi i porównać ją z jej decyzją z końca filmu, gdy mobilizuje wsparcie rodziców i rozpoznaje swoje ograniczenia. Omówienia wymaga też sytuacja zatrudnienia Romy w salonie przez babcię. Warto podkreślić różnicę pomiędzy pomocą rodzicom czy dziadkom i realizacją domowych obowiązków, a pracą zawodową dzieci¹, która nie tylko zgodnie z polskim kodeksem pracy, jest zakazana.

Pytania: Jak wyglądają obowiązki Romy przed rozpoczęciem pracy u babci? Co się zmienia z chwilą, gdy Romy zaczyna pomagać w salonie? Co sądzicie na temat tej pracy? Czy Stine powinna zatrudniać wnuczkę do pracy? Dlaczego, Waszym zdaniem, to robi? Dlaczego rodzice nie są zadowoleni z faktu, że Romy przejmuje obowiązki Stine? Jak Romy chce rozwiązać problemy babci? Czy uważacie, że jej podejście jest słuszne? Jak ostatecznie radzi sobie z tą sytuacją? Które rozwiązanie – przejście obowiązków, czy mobilizacja rodziców – wydaje się Wam bardziej dojrzałe? Czym jest dla Was dojrzałość? Czy dojrzałość jest umiejętnością radzenia sobie ze wszystkimi problemami, w każdej sytuacji? Jeśli nie, to jak inaczej można ją zdefiniować?

¹ Poniżej 16 roku życia